

LEZEN

PLEITEN MET PLAATJES

In de rechtszaal wordt steeds vaker beeldmateriaal gebruikt. Maar ook daarbuiten kunnen plaatjes (grafieken, foto's et cetera) een handig hulpmiddel zijn. Het boek *Beeldtaal voor juristen* is een praktische gids voor de nieuwe 'beeldjurist'.

door **Jaap Bakker** en **Ivo Barends**

Susanne Hoogwater, *Beeldtaal voor juristen*, Boom Juridische Uitgevers, ISBN 9789089741189

+ zeer toegankelijk geschreven, eye-opener voor elke jurist
- video en animaties komen niet (nauwelijks) aan bod

score **Mr. Mr. Mr. Mr. Mr.**

Beeldgebruik is in opkomst in de rechtszaal. Steeds meer advocaten zien in dat hun mondelinge pleidooi aan kracht wint als ze er beelden aan toevoegen: infografieken, foto's, video's, powerpoint-presentaties of complete documentaires. Rechtbanken zien de trend ook: de eerste digitale rechtszalen, waar procespartijen al hun multimediale middelen (video, internet) kunnen inzetten, zijn een feit.

Voor juristen die ook wel eens willen 'pleiten met plaatjes', is *Beeldtaal voor juristen* van Suzanne Hoogwater een zeer praktische gids. Hoogwater is van huis uit jurist, maar heeft zich inmiddels volledig toegelegd op het maken van presentaties voor collega-juristen. Zij woont en werkt tegenwoordig in Amerika, waar beeldgebruik niet meer weg te denken is uit de rechtszaal. In haar boek legt ze uitnodigend en stap voor stap uit hoe beeld een krachtige ondersteuning vormt van het juridisch betoog. Beelden maken ingewikkelde zaken begrijpelijk, overzichtelijk en ge-

makkelijker te onthouden. Bovendien: mensen zijn geneigd eerder te geloven wat ze met eigen ogen zien.

Voor de zogenoemde *mindmaps* zijn in Hoogwaters ogen geschikt voor juridisch gebruik. Deze schematische weergaven van bijvoorbeeld een ingewikkelde juridische puzzel of casus zijn handig om complexe zaken in één oogopslag begrijpelijk te maken. Het zijn als het ware routeplanners door het recht. Het boek staat vol met overtuigende voorbeelden van dit soort tekeningen. Sommige van die *graphics* zijn ook daadwerkelijk gebruikt in grote processen, zoals over de nasleep van de vuurwerkramp in Enschede. Vooral van die voorbeelden moet het boek het hebben. Ze laten de lezer zien dat hij het ook kan: juridische informatie vatten in beeld.

Die visuele kaarten zijn niet alleen handig in de rechtszaal, ook tijdens bespre-

ving of computers is niet nodig om zelf plaatjes te maken. Het boek richt zich vooral op schematische, getekende weergaven zoals grafieken, diagrammen en mindmaps en is daarin zeer compleet. Maar beeldgebruik in de rechtszaal ontwikkelt zich breder.

3D-reconstructies en video's worden tegenwoordig ook vaak ingezet in processen. Daar gaat dit boek nauwelijks over.

Zoals Hoogwater zelf schrijft, ligt er nog een groot terrein open voor onderzoek naar deze nieuwe vorm van pleiten die het juridische landschap de komende jaren sterk zal veranderen: welke invloed heeft beeldgebruik op de beslissingen van de rechter? Welke procedurele waarborgen zijn nodig? Moet er misschien zelfs wetgeving volgen? En welke nieuwe vaardigheden vraagt dit van juristen?

In de juridische praktijk zijn informatie-

Beelden maken ingewikkelde zaken begrijpelijk, overzichtelijk en gemakkelijker te onthouden

kingen met cliënten en vergaderingen, of voor persoonlijk gebruik bij het schrijven van complexe processtukken. Voor juridische vaktijdschriften en periodieken kunnen graphics een welkome aanvulling op de vaak gortdroge teksten zijn. Hoogwater wijst tevens op de beperkingen van beeldtaal: simplificatie en oppervlakkigheid liggen op de loer, en het maken van een goed plaatje kan veel tijd of geld kosten.

Beeldtaal voor juristen is een handig werkboek waar elke jurist iets aan heeft: veel basiskennis van vormge-

overdracht en overtuigen kernvaardigheden. Voor juristen die daarbij tot nu toe op hun eloquentie en schriftelijke vaardigheden vertrouwden, is *Beeldtaal voor juristen* een *eye-opener*.

Tot slot nog een compliment aan de uitgever, die het boek in een prachtige vierkleurendruk en op gesatineerd papier heeft uitgebracht. Eigentijdser kan het niet.

Jaap Bakker is advocaat en filmmaker te Badhoevedorp, Ivo Barends is jurist en journalist bij dagblad Trouw.